

Ikt. sz.: MB/50-1/2012.

MB-12/2012. sz. ülés
(MB-60/2010-2014. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v *

az Országgyűlés **Mezőgazdasági bizottságának**
2012. május 16-án, szerdán, 10 óra 9 perckor
a Képviselői Irodaház V. emelet 515. számú tanácstermében
megtartott üléséről

* *A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.*

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba-vételéről, általános vita: A mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek vonatkozásában a beszállítókkal szemben alkalmazott tisztességtelen forgalmazói magatartás tilalmáról szóló 2009. évi XCV. törvény módosításáról szóló T/7033. számú törvényjavaslat (Új/átdolgozott változat a T/7026. szám helyett)</i>	5
<i>Gyórfly Balázs (Fidesz) szóbeli kiegészítése előterjesztőként</i>	5
<i>A kormány álláspontjának ismertetése</i>	6
<i>Kérdések, észrevételek</i>	6
<i>Reflexiók</i>	6
<i>Döntés tárgysorozatba-vételről és általános vitára való alkalmasságról</i>	7
<i>A Nemzeti Földalapba tartozó földrészeket hasznosítása szabályainak módosításáról szóló H/6856. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba-vételéről)</i>	7
<i>Varga Géza (Jobbik) szóbeli kiegészítése előterjesztőként</i>	7
<i>A kormány álláspontjának ismertetése</i>	8
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	8
<i>Varga Géza (Jobbik) reflexiói előterjesztőként</i>	11
<i>További hozzászólások, reflexiók</i>	12
<i>Döntés tárgysorozatba-vételről</i>	13
<i>Egyebek</i>	13

Napirendi javaslat

1. Bizottsági vélemény kialakítása a HHSZ. 134/B. §-ának (4) bekezdése alapján:
 - a) A Tanács rendelete a 2014-2020. közötti időszakra szóló többéves pénzügyi keretről COM (2011) 398, 2011/0777(APP)
 - b) Az ún. saját források rendszerére vonatkozó tervezetek:
 - a) A Tanács rendelete az Európai Unió saját forrásainak rendszeréről COM (2011) 510; 2011/1083 (CNS)
 - b) A Tanács rendelete az Európai Unió saját forrásainak rendszerére vonatkozó végrehajtási intézkedésekről COM (2011) 511; 2011/0184 (APP)
 - c) A Tanács rendelete a tradicionális és a GNI-alapú saját források rendelkezésre bocsátásának módszeréről és eljárásáról, valamint a készpénzigények teljesítését célzó intézkedésekről COM (2011) 512; 2011/0185 (CNS)

Előterjesztők:

Györi Enikő, az európai uniós ügyekért felelős külügyminisztériumi államtitkár
Banai Péter Benő helyettes államtitkár, Nemzetgazdasági Minisztérium
(Zárt ülés)

2. Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba-vételéről, általános vita:

A mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek vonatkozásában a beszállítókkal szemben alkalmazott tisztességtelen forgalmazói magatartás tilalmáról szóló 2009. évi XCV. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/7033. szám, új/átdolgozott változat a T/7026. szám helyett)
(Gyórfy Balázs (Fidesz) képviselő önálló indítványa)
3. A Nemzeti Földalapba tartozó földrészetek hasznosítása szabályainak módosításáról szóló határozati javaslat (H/6856. szám)
(Varga Géza (Jobbik) képviselő önálló indítványa)
(Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba-vételéről)
4. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Font Sándor** (Fidesz), a bizottság elnöke

Gögös Zoltán (MSZP), a bizottság alelnöke
Dr. Ángyán József (Fidesz)
Balogh József (Fidesz)
Farkas Sándor (Fidesz)
Győrffy Balázs (Fidesz)
Jakab István (Fidesz)
Obreczán Ferenc (Fidesz)
Dr. Ódor Ferenc (Fidesz)
Patay Vilmos (Fidesz)
Tiffán Zsolt (Fidesz)
Magyar Zoltán (Jobbik)
Varga Géza (Jobbik)
Z. Kárpát Dániel (Jobbik)
Szabó Rebeka (LMP)
Ficsor Ádám (független)

Helyettesítési megbízást adott

Horváth István (Fidesz) Patay Vilmosnak (Fidesz)
Hanó Miklós (Fidesz) Balogh Józsefnek (Fidesz)
Jakab István (Fidesz) megérkezéséig Font Sándornak (Fidesz)
Obreczán Ferenc (Fidesz) megérkezéséig dr. Ángyán Józsefnek (Fidesz)
Pócs János (Fidesz) Tiffán Zsoltnak (Fidesz)
Sáringer-Kenyeres Tamás (KDNP) Győrffy Balázsnak (Fidesz)
Harangozó Gábor (MSZP) Gögös Zoltánnak (MSZP)
Varga Géza (Jobbik) megérkezéséig Z. Kárpát Dánielnek (Jobbik)

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Dr. Andréka Tamás főosztályvezető-helyettes (Vidékfejlesztési Minisztérium)

Megjelentek

Dr. Nagy Olga főosztályvezető-helyettes (Vidékfejlesztési Minisztérium)
Nagy Albertné dr. Kuthy Kinga jogszabály-előkészítő (Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium):

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 09 perc)

(A bizottság 10 óra 9 perctől 11 óra 50 percig zárt ülés keretében folytatta, munkáját, melyről külön jegyzőkönyv készült)

Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba-vételéről, általános vita: A mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek vonatkozásában a beszállítókkal szemben alkalmazott tisztességtelen forgalmazói magatartás tilalmáról szóló 2009. évi XCV. törvény módosításáról szóló T/7033. számú törvényjavaslat (Új/átdolgozott változat a T/7026. szám helyett)

FONT SÁNDOR (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: A 2. napirendi pontra térünk rá, amely nyílt üléssel folytatódik. Az elfogadott napirendi pontok szerint egy önálló indítvány tárgysorozatba-vételéről és általános vitára való alkalmasságáról kell döntenünk, melyben Györffy Balázs nyújtott be egy képviselői önálló indítványt. Megvárjuk, hogy a most már nyílt ülésünkön a témához érkezett minisztériumi képviselet is elfoglalja a helyét. Ebben a mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek vonatkozásában a beszállítókkal szemben alkalmazott tisztességtelen forgalmazói magatartás tilalmáról szóló 2009. évi törvényt nyitja meg újra Györffy Balázs, és teszi meg a javaslatát.

Andréka úr helyet is foglalhat, hiszen a 2. napirendi pontot ezennel a nyílt ülésünkön megkezdzenénk, és köszöntöm a Kereskedelmi Szövetség képviselőit is. Először Györffy Balázs képviselő úrnak, az előterjesztőnek adok szót, hogy röviden ismertesse a benyújtott indítvány tartalmi, érdemi részét.

Györffy Balázs (Fidesz) szóbeli kiegészítése előterjesztőként

GYÖRFFY BALÁZS (Fidesz) előterjesztőként: Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Tisztelt Minisztériumi Képviselők! Engedjék meg, hogy röviden, néhány gondolatban ismertessem az egyébként sem túl hosszú módosító javaslatomat.

Alapvetően a módosító javaslat első felében némi pontosítást szeretnék eszközölni a beszállító és a kereskedelem vonatkozásában, illetve az anya- és a leányvállalatok közötti – hívjuk így – kereskedelem vonatkozásában a beszállító fogalmát különösen fontos lenne pontosítani.

Utána egy piacra való bevezetést gátló költségmegosztási problémát szeretnék megoldani azzal, hogy javasolnám a felelősség szétterítését a tekintetben, hogy ha megteremtik egy piacra bejuttatni szándékozott termék esetében a kereskedőnek a visszarúzás lehetőségét, akkor nyilván bátrabban nyúlnak ahhoz a lehetőséghez, hogy egy új terméket megpróbáljanak a vásárlók számára elérhetővé tenni.

A következő dolog, amiben szeretném majd kérni a támogatásukat, ez a fizetési határidőkre vonatkozó pontosítások kérdése, majd egy nagyon fontos dolog a következő, ami a diszkriminatív árazás tiltása volna. Itt a származási ország alapján eltérő árképzési mechanizmusok is megfigyelhetők, ami természetesen nagyon komoly problémákat vet fel, és fontos lenne ennek a kikapcsolása a bezárása.

Utána igazából bizonyos technikai pontosítások jönnének, a jogi útra terelt esetek gyorsítása, egyszerűsítése, például az elektronikus adatok lekérhetősege, illetve az eljárást akadályozó szereplők szankcionálása vonatkozásában.

Elnök úr ennyit szerettem volna elmondani.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A kormány képviselőjét kérdezem majd meg a benyújtott törvénytervezettel kapcsolatban. Köszöntöm Andréka Tamás urat.

A kormány álláspontjának ismertetése

DR. ANDRÉKA TAMÁS főosztályvezető-helyettes (Vidékfejlesztési Minisztérium): Köszönöm szépen, elnök úr. A minisztérium nevében tudok nyilatkozni, és támogatjuk a törvényjavaslat általános vitára való bocsátását.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A bizottság tagjainak adnék szót a tervezettel kapcsolatos kérdések, észrevételek megtételére. *(Jelzésre.)* Obreczán Ferenc!

Kérdések, észrevételek

OBRE CZÁN FERENC (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Valóban egy fontos törvényjavaslat van előttünk, Balázs lényegében elmondta azokat az észrevételeket, amelyek alapján ez megfogalmazódott. Mi szükségesnek tartjuk és támogatjuk.

ELNÖK: További kérdés, észrevétel van-e? *(Nincs jelzés.)* Közismert, hogy 2009-ben, még az előző ciklus alatt kezdtünk hozzá egy önálló törvény felállításához, ami a címében is visszatükröződik, hiszen akkor láttuk úgy, hogy rendezni kellene a beszállítók és a forgalmazók közötti sokat vitatott magatartási kapcsolatokat. Azóta talán három alkalommal – lehet hogy több alkalommal, de minimum három alkalommal – hozzányúltunk ehhez a törvényhez, mindannyiszor az eltelt időszak tapasztalatait próbáltuk összegezni, és nem titkolt célunk volt, hogy a beszállítók stabil, egyértelmű pozíciójának a megszilárdítására törekedtünk. Közismert, hogy sokszor nagy erővel „felfegyverkezett” forgalmazókhoz kell a beszállítóknak az árujukat eljuttatni, és ez időként az erőfölénnyel való visszaélés helyzetét is vélemezte – most vélelemről beszélek –, és egy tiszta, kulturált kereskedelmi helyzetet szeretnénk volna egyértelműen rögzíteni, annak szankcionálási lehetőségével is, hogy aki ezt nem tartja be, ennek következtében milyen eljárásra számíthat.

Ezt tettük a fogyasztók védelmében is, hiszen – a mostani módosítás is utal rá – nem szeretnénk, hogyha a magyar termékek esetleg kiszorulnának a sokszor gyengébb minőségű külföldi termékekkel szemben, sőt időnként úgy, hogy a magyar fogyasztó nem is tudja, hogy külföldi terméket rejt a csomagolás. Természetesen ezek a lépések időnként konfliktust váltottak ki az érintett szereplők között, de úgy látom, hogy az utóbbi másfél-két évben ezeknek a konfliktusoknak a nagyságrendje csökkent, és a partnerek elfogadták vagy tudomásul vették, hogy egy tisztességes kereskedelmi kultúra alakuljon ki beszállítók és forgalmazók között. Úgy érzem, a mostani indítvány is ezt szeretné megerősíteni, támogatni szeretnénk majd.

Van-e további kérdés, hozzászólás? *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nincs, a formáság miatt megadom a szót az előterjesztőnek és a kormány képviselőjének egy reakció megtételére.

Reflexiók

GYŐRFFY BALÁZS (Fidesz) előterjesztőként: Köszönöm szépen. Azt gondolom, értjük mindannyian, hogy ez miért fontos, elég, hogyha a piaci helyzetet elemezzük. Bízom benne, hogy konszenzussal fogja támogatni a mezőgazdasági bizottság az általános vitára való alkalmasságot.

Köszönöm.

ELNÖK: Van-e olyan terület, amelyre reagálni szeretne a kormány jelen lévő képviselője? *(Jelzésre.)* Nincs olyan terület, akkor viszont szavazásra kerül a sor.

Döntés tárgysorozatba-vételről és általános vitára való alkalmasságról

Kettő szavazást kell megtennünk, az egyik a tárgysorozatba-vételről szól, a másik pedig az általános vitára való alkalmasságról.

Kérdezem, ki ért egyet a benyújtott indítvány tárgysorozatba-vételével. Aki egyetért, kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Egyhangú döntés.

Ezek után kérdezem, ki tartja általános vitára alkalmasnak. Aki igen, kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Szintén egyhangú döntés.

Itt akkor csak többségi előadót kell a bizottságunknak állítani. Obreczán Ferencet kérdezem, aki hozzászólt, hogy elvállalja-e a bizottság képviselőjét. *(Jelzésre.)* Igen. A bizottság egyetért azzal, hogy Obreczán Ferenc képviselje a bizottság álláspontját? *(Szavazás.)* Igen, egyhangúlag őt kérjük föl.

A 2. napirendi pontot ezennel lezárom, köszönöm szépen.

A Nemzeti Földalapba tartozó földrészletek hasznosítása szabályainak módosításáról szóló H/6856. számú határozati javaslat (Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba-vételéről)

Rátérünk a 3. napirendi pontra, amely a Nemzeti Földalapba tartozó földrészletek hasznosítása szabályainak módosításáról szóló határozati javaslat. Az előterjesztő Varga Géza jelen van, mint előterjesztőt megkérem, ismertesse a határozati javaslatot.

Előtte a kormány képviselő Nagy Olgát és munkatársait megkérem, hogy foglaljanak helyet az asztalnál. Köszönöm szépen.

Varga Géza (Jobbik) szóbeli kiegészítése előterjesztőként

VARGA GÉZA (Jobbik) előterjesztőként: Köszönöm szépen. Kormányrendeletéről van szó, tehát fontos a kormány véleménye erről.

Két-három hónapja pezseg a Nemzeti Földalap kipályáztatásával kapcsolatos szerződések körül az élet, és többször voltunk vizsgálni a Nemzeti Földalaphoz. Amikor Sebestyén Róbert urat meghívtuk a bizottságba, egy bizonyos pont után elmondta, hogy nagyon sajnálja, ő csak jogalkalmazó, és ez a kormányrendelet az, ami előír mindent a számára, tehát náluk nincs mód arra, hogy korrigálják azokat a pontokat, amelyeket a legtöbb kritika éri. Ezért tartottam szükségesnek azt, hogy akkor itt egy kormányrendelet-módosítást próbáljunk megfogalmazni, körülbelül összegezve azokat a legfontosabb kritikákat, amelyek érik ezt az egész rendszert.

A kormányrendeletet három pontban próbáltam összefoglalni. Nem indokolt, hogy miért nem kapják meg a pályázók az indoklást, hogy miért annyi. Minden pályázatnál, és ha az EU-s szabályokat is figyelembe vesszük, tehát EU-s pályázatot így nem lehetne kiírni. Az volt a célom ezzel a három módosító javaslattal, hogy ezt a kormányrendeletet közelítsem kicsit egy EU-konform állapot felé. Ennek jegyében az, hogy kaphassanak tájékoztatást a vesztes pályázók is, hogy miért veszítettek, különös tekintettel arra, hogy itt évente lejáró szerződések pályáztatásáról rendelkezik ez a kormányrendelet, és azok a pályázók, akik esetleg egyik évben nem nyertek, azok szándékoznak – magukat tökéletesítve – a következő évben újra pályázni. Ehhez viszont tudniuk kellene, hogy merre lóttek mellé a célhoz képest. Tehát ezt nagyon fontosnak tartom, ez az a) pont.

A titoktartási kötelezettséget ugyancsak nem érti senki, és nem kaptunk erre sem megnyugtató választ, sem a zárt ülésen, a kihelyezett ülésen, sem akkor, amikor ide hívtuk

meg az NFA elnökét. Hiszen ezzel a titoktartással kapcsolatban elhangzott az érv sokszor az úgynevezett társadalmi vitán, hogy amikor egy fixdíjról van szó, akkor nem lehet arról szó, hogy egy összebeszélés esetleg sikertelenné teszi vagy károsan befolyásolja a kiírás sikerét, hogy akkor összebeszéljenek a pályázók, és lefelé szorítanak esetlegesen a díjat, ez nem áll fenn, hiszen fix összegről van szó. Ugyanakkor, amikor viszont már megszületett a döntés, hogy utána még mindig fenntartani ezt a titoktartást, ez aztán végképp nem indokolt. Ezért egyáltalán ennek a titoktartási kötelezettségnek a törlését javasolom.

A harmadik pedig a jogorvoslatra vonatkozik, hogy lehessen valamilyen jogorvoslati lehetőséggel élniük ezeknek a pályázóknak. A bizottságból vannak itt néhányan, akik ott voltak az ellenőrző bizottság kihelyezett ülésén – Patay képviselőtársam, Ángyán képviselőtársam, Szabó Rebeka és mások –, én még utána visszamentem az NFA-hoz, és mintegy húsz pályázatot részletesen megnéztem, belemenve abba, hogy mit írt, mit vállalt a pályázó, mi van az értékelőlapon. Tehát a húsz pályázat vonatkozásában szinte egy pótértékelést hajtottam végre, és a titoktartási kötelezettségemet most itt, a nyilvános ülésen sem akarom megsérteni, de talán a pályázók neve nélkül, adatok nélkül – mint jelenség – azért mondhatom, hogy jelentős mennyiségben fedtem fel olyan hiányosságot, amikor a pályázó nem is ígért be olyan dolgokat, ami az értékelőlapján viszont szerepelt, és így a pontszámok megnövekedtek emiatt. Ez csak egy példa volt arra, hogy igen, mondjuk, hogy ez tévedés volt – most nem akarom itt a vitát, meg a klientúraépítést meg az oligarchaügyeket most behozni ide –, de ha mondjuk ez tévedésből történt, akkor nyilvánvalóan egy jogorvoslati lehetőség ezt feltárná, és azt mondhatnák, hogy ja, bocsánat, a te pontod akkor nyolccal kevesebb, a másiké hattal több, és mindjárt más lenne a helyzet. Tehát ez a harmadik, a c) pontban javasolt módosításomat ezzel szeretném alátámasztani.

Egyébként meg a téma nagyon jól ismert mindannyiunk számára, akik itt ülünk, tehát kérem szépen a javaslat tárgysorozatba-vételét és lehetőség szerint az általános vitára való alkalmasságát is megállapítani.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A kormány képviselőjének adok szót.

A kormány álláspontjának ismertetése

DR. ANDRÉKA TAMÁS főosztályvezető-helyettes (Vidékfejlesztési Minisztérium):
A tárgysorozatba-vétel vonatkozásában nem kíván a kormány állást foglalni a határozati javaslattal kapcsolatban.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A bizottsági tagoknak adok szót. *(Jelzésre.)* Ángyán József!

Kérdések, hozzászólások

DR. ÁNGYÁN JÓZSEF (Fidesz): Köszönöm a szót. Azt hiszem, ebben a körben eléggé ismert, hogy magam is elég mélyen beleástam magam a pályáztatás rendszerébe, az előéletét is pontosan ismerem, hogy hogyan alakult ki ez a szabályrendszer, és a magam részéről azt gondolom, indokolt ennek a rendeletnek a módosítása. Azt hiszem, valóban az európai normák szerint való, hogy tájékoztatni kell a nem nyertes pályázókat is arról, hogy mi az indoka annak, hogy nem ők nyertek. Erre nem elégséges egy ötsoros levél, ami egyszerűen közli a pályázóval, hogy ön nem nyert. Márpedig ilyen leveleket kapnak, és ennek a hivatkozási alapja mindig ez a bizonyos rendelet.

A titoktartás teljességgel elfogadhatatlan, annál is inkább, mert valóban, ha nem is lennének olyan – mondjuk így – tévedések a pályázatok értékelésében, amik vannak, akkor is a közvéleményben ezt nem lehet megvédeni. Tehát a nyíltság, a nyilvánosság, a közpénzek, a nemzeti vagyon, a közvagyon fölhasználásának ez alapkövetelménye, itt teljességgel elfogadhatatlan a titoktartás kikötése. Ez régi vita közöttünk is, és a magam részéről azt gondolom, hogy valóban föl kell ezt oldani.

Anélkül, hogy valóban a most érvényes titoktartási kötelezettséget megszegném, csak azt szeretném elmondani, hogy én a Borsodi-Mezőségben átnéztem a pályázatokat, és valóban azt kell mondanom, hogy a szövegszerűen teljesen azonos szövegű két pályázat, de szó szerint azonos szövegű két pályázat esetében ugyanarra a blokkra, a nyertes 60 ponttal többet kapott ugyanarra a szövegre, mint a második helyezett vesztes. A második helyezettével azonos a szöveg, hadd mondjam. Hogy ez hogyan történhet meg, azt egyébként sem tudom, de ehhez az kell, hogy nyíltan történjen a bíráló, hogy ez ne fordulhasson elő. Föltételezem, hogy valami hiba történt. Azt föl sem tételezem, hogy egyszerűen a nyertes megkapta az egyik vesztes pályázatát, és egyszerűen egy Ctrl. C–Ctrl. V-vel, ahogy ezt itt a plágiumügyekben láttuk több helyen, egyszerűen átemelte a saját pályázatát. Most anélkül, hogy valóban a titoktartási kötelezettséget megszegném, név nélkül mondom, ilyenek tömegével előfordulnak. A bírálati szempontok alapján a tervnek a gazdasági és szakmai megalapozottsága esetén – jó néhány ilyen pályázatot, nyertes és vesztes pályázatokat végignézve – nem fordulhatna elő olyan pontozás, hogyha ez nyíltan történt volna, mint amilyen pontokat kiosztott az a háromtagú bizottság, amelynek tagjai egyébként állami alkalmazottként bírálják el ezeket a pályázatokat.

Tehát a magam részéről tökéletesen egyetértek azzal, hogy nem az NFA problémája ez, hanem valóban a szabályozás problémája, ilyeneket ki kell küszöbölnie a szabályozásnak. Valóban az első komoly próbálkozás arra, hogy nagymennyiségű földet juttassunk helyben lakó gazdálkodó családoknak – ez a programunk –, minden ilyen kezdeményezésnek megvannak nyilván a kezdeti problémái, hibái. Látható hibái ezek a rendszernek: a tájékoztatás elmaradása és a titoktartási kötelezettség előírása és a jogorvoslat kizárása – amit igazán nem is értek –, ez aztán valóban tényleg nem az európai normáknak megfelelő, hogy semmiféle jogorvoslatra nincs lehetőség a rendelet alapján.

Úgyhogy a magam részéről azt javaslom, hogy támogassuk ezt a javaslatot, vigyük a parlament elé. A kormány is láthatóan bizonytalan a dologban, hogy egyáltalán vigyük-e a parlament elé vagy sem, nem kíván nyilatkozni. Ez persze érdekes helyzet, de én ebben azt érzem, hogy valóban egy kis ösztönzést kell a kormánynak is adni, hogy módosítsa ezt a rendeletet, mert a rendszer láthatóan hibás, és ebből sokféle félreértés következhet. Még a legjobb szándékú bíráló esetén is előfordulhatnak ilyen anomáliák, amelyek miatt valóban – kicsit belenézve ezekbe a pályázatokba, amit nem tudtunk első alkalommal megtenni, merthogy volt ott egy kis politikai cirkusz, három órán keresztül vita, ami nem tette lehetővé, hogy megnézzük a pályázatokat, bár a kommunikációban az szerepel, hogy itt átnéztük a pályázatokat, erre nem volt lehetőség, de utólag valóban megnézte ezeket a pályázatokat – indokolt, hogy ez a kormányrendelet legalább ezeken a pontokon, mert több ilyen pont is lehet, módosuljon. Erről érdemes vitát folytatni és javaslatot tenni a kormánynak, hogy hogyan módosítsa ezt a kormányrendeletet.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Van-e további kérdés, észrevétel? *(Jelzésre.)* Szabó Rebeka!

SZABÓ REBEKA (LMP): Köszönöm a szót, csak röviden. Mi is támogatjuk azt, hogy ez a határozati javaslat kerüljön a parlament elé, többnyire azokkal az indokokkal, amelyeket előttem Varga képviselő úr, illetve Ángyán József képviselőtársam elmondott. Annyit tennék

még hozzá, hogy én igazán ezeknél is továbbmennék, mint ahogy ezt már mi is többször elmondtuk, alapvetően azt hiszem, ezeknek a pályázatoknak a lezárása után mindnek nyilvánosnak lennie. Ezért is megpróbáltuk az NFA-tól kikérni, nem adták ki, úgyhogy most éppen pereljük ezért az NFA-t, hogy a közvagyonról szóló pályázatok tartalma mindenki számára nyilvános legyen, és így részben ezek a pontozásbeli anomáliák is orvosolhatók, vagy legalábbis láthatók lennének.

Úgyhogy ezért mindenképpen fontosnak tartom, hogy ezekről a kérdésekről az Országgyűlésben is beszéljünk. Azért is nagyon fontos, mert amikor elhárítják a gazdálkodók panaszait és a mi felvetéseinket mind a miniszter úr, mind az államtitkárok, mind NFA vezetői, akkor pontosan ezekre a saját maguk által előállított kormányrendeletekre hivatkoznak, és ezek mögé bújnak. Úgyhogy nagyon jó volna, ha megszűnne ez az áldatlan állapot, és akkor végre úgy néznének ki ezek a kormányrendeletek, ahogyan azt gondoljuk, hogy jó szabályozás történhetne itt a Nemzeti Földalaphoz tartozó állami földek bérlete ügyében.

Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ha nincs további hozzászólásra jelentkező, akkor – miután két alelnöktársam magamra hagyott – engedjétek meg, hogy hozzászólóként mint egyben levezető elnök is hozzászólhassak.

Még mielőtt a bizottságunk átalakulna az eddigi földbérleteket vizsgáló bizottsággá – már majdnem ez volt az érzésem –, ezt ne tegyük, maradjunk csak egyszerűen a határozati javaslat vitájánál. Mert azt gondolom, az ellenőrző albizottság minden eszközt megkapott eddig, és ha ezt bárki továbbra is forszírozza, megkap azután is, hogy az általa kezdeményezett területeken a vizsgálatot megtegye.

Ezért, mint említettem, maradnék továbbra is a benyújtott határozati javaslatnál, mégpedig annál a dilemmánál, hogy ha jól érzékelem, miután a haszonbérleti szabályok leírása egy belső szabályzat, illetve rendeleti úton történt meg, erre a területre a parlamentnek, ezen belül az ellenzéknek nincs hatálya, hogy ezeket módosítsa, merthogy ez kormányzati hatáskör. Ezért most a határozati javaslatot találta ki, hogy egy olyan jogterületre hatoljon be, amely nem tartozik a parlament hatáskörébe, nem a törvényi jogalkotás területére tartozik, hanem a rendeleti hatásköri területre, határozati javaslaton keresztül.

A magam részéről ezt jogkörelvonásnak minősítem, ami egyben azt is jelenti, hogy nem tartom ezt a határozati javaslatot tárgysorozatba-vételre jogosultnak, és az a felvetés, hogy a kormány sem nyilatkozik, egyszerűen a jelenlegi szabályokból következik, tárgysorozatba-vételnél a kormánynak nem kell a jelenlegi szabályok szerint nyilatkozni, ez az általános vitára való alkalmasságnál való kötelezettsége egyelőre. Tehát jogelvi szempontból ezt vizsgálva jogkörelvonásnak vélelmezem, hogy egy határozati javaslaton keresztül rendeletalkotásra kényszerítse a kormányt, ez viszont véleményem szerint ellenkezik a hármas hatalmi elv felosztásával, az én felfogásom szerint a parlamentnek nincs ilyen lehetősége.

Azt lehet kritizálni, hogy egy kormány az adott időszakban rendeletekkel, egyéb belső utasításokkal az egyes vélekedőkkel szemben helyesen vagy helytelenül járt el, ezt lehet vitatni, sőt tudjuk, hogy a nagy megvitatása ennek négyévente szokott bekövetkezni, magyarul a választók jelzik a szavazatukkal, hogy egyetértettek-e vagy nem értettek egyet ennek a kormánynak a működésével, de a rendeleti körbe való beavatkozást a parlament véleményem szerint nem teheti meg. A kritikát természetesen mindenki ismeri, hiszen a mezőgazdasági bizottság különös figyelemmel figyeli a lefolytatott eddigi vizsgálatokat, annak a közvéleményben való kommunikációját is. Ne menjünk bele ennek a vitájába, időnként erős ferdítések is találhatók, ezt már többször megvitattuk a médián keresztül, ebbe

most ne menjünk bele, és ne is alakuljunk át az eddigi bérleti rendszer felülvizsgálatával, illetve kritikájával foglalkozó bizottsággá.

Maradjunk egyszerűen a határozati javaslatnál, és a Hárszabály és a hármas hatalmi elv, ami a parlamentáris demokráciában működik, ennek az alapján ítéljük meg a határozati javaslatot. Én a javaslat tárgysorozatba-vétele ellen fogok szavazni.

Van-e további kérdés, észrevétel? *(Nincs jelzés.)* Ha nincs, megadom a szót az előterjesztőnek.

Varga Géza (Jobbik) reflexiói előterjesztőként

VARGA GÉZA (Jobbik) előterjesztőként: Sajnálom elnök úrnak a hozzáállását és a kormányét is, mert itt tényleg nincs másról szó, mint hogy kicsit veszett fejsze nyeleként javítsunk egy olyan kormányrendeleten, amely nagy közfelháborodást váltott ki. Nagyon sajnálom, hogy most így ezt a módszert is visszautasítják, tehát hogy tárgysorozatba vegyünk, és akkor egy országgyűlési határozat szülessen róla, de nem volna baj, ha e nélkül is megtenné a kormány ennek a kormányrendeletnek a módosítását.

Nyilvánvaló, hogy sem mi, sem a közvélemény nem tud megállni ezen a ponton, ebbe így nem tudunk belenyugodni, mert olyan mértékben felháborító ennek a kormányrendeletnek a formája, tartalma és különösen a hatása, hogy ebbe nem lehet belenyugodni. Azt gondolom, nagyon kellemetlen lesz a kormánynak az, amikor EU-s pénzek szabálytalan odaítélésének a kérdését is föl fogja vetni abban az értelemben, hogy ezek után a szabálytalanul kipályázott földek után jelentős EU-s támogatásokat fognak kapni a nyertesek, és azt gondolom, akkor ez már nem csak belső ügy lesz, nem lehet akkor már egy kormányrendelettel ezt elintézni, hanem akkor ez az uniós pénzek szabályszerű felhasználásának a kérdését is fogja érinteni.

Ezt szerettem volna ezzel a javaslattal – vagy bármilyen más formában –, a módosítással, hogy ezt el tudjuk kerülni mert az viszont mindannyiunk érdeke, és nagyon sajnálom, ha a kormány és az elnök úr is ezt a szerintem jó szándékú kísérletet ilyen mértékben visszautasítja.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Hát igen, nyilvánvalóan – ismerve az ellenzék magatartását – tesz még kísérletet parlamenti keretek között is a tárgysorozatba-vételre az én tippem szerint. Egyelőre azonban én szeretném fenntartással fogadni azt a megállapítást, hogy szabálytalanul kipályázott földek – most szó szerint idéztem Varga Gézától –, mert mindannyiszor kértük, és láthatólag a Jobbik el is fogadta azt a felvetést, hogy amennyiben ténylegesen szabálytalanságról vagy bármilyen jogszabály-ellenességről tudnak, akkor annak megvan a módja, a joghatóságokhoz való fordulás lehetőségével élve. Úgy látom, az LMP vélelmezett egy ilyet, ő ahhoz is fordult.

Tehát ne állítsunk olyat, hogy szabálytalan, mindaddig, amíg meg sem kísérelte az ellenzék ennek a valóságát, mármint a szabálytalanság tényét bizonyítani. Egyelőre ezt nem tette, egyetlenegy lehetőségével sem élve. Tehát szeretném óvatosságra inteni ebben a pillanatban az ellenzéknek ennek a szóhasználatnak a közvéleménybe való folyamatos diktálásával.

(Jelzésre.) Varga Géza kért még szót. Megadom a szót.

VARGA GÉZA (Jobbik) előterjesztőként: Azt gondolom, hogy amikor azt mondtam, hogy szabálytalanságokat fedeztem fel, akkor ez megalapozott, mert – egyet nem értve Ángyán képviselőtársammal, aki azt mondta, hogy nem folytathattuk a vizsgálatot – azt gondolom, a bizottság is folytathatta volna a vizsgálatot, mint ahogy én többször visszamentem az NFA-ba, és ugyanazon titoktartási nyilatkozatom hatálya alatt egymagam

egy irodába elvonulhattam, és vizsgálhattam a pályázatokat. Ennek alapján mondom viszont, hogy igen, szabálytalanságokat fedeztem fel.

Azt gondolom, ez egy kísérlet volt arra, hogy nem ügyészségi eljárással nekimenni a történetnek, hanem egy olyan kísérlet, hogy ezen szépen, csendben, egy kormányrendelet-módosítással változtassunk. Erre név nélkül említettem egy ilyen konkrét szabálytalanságot, és azt gondolom, ez tökéletesen kimeríti azt a kategóriát, hogy büntetőfeljelentést is tudok ennek alapján tenni. Azt ebben a pillanatban nem tudom, hogy ez a titoktartási nyilatkozatot hogyan érinti, de azt gondolom, legyen az ügyészség dolga, hogy ezt hogyan fogja kezelni. Tehát van ilyen, én ezt szerettem volna elkerülni.

ELNÖK: Igen. Tehát a szabálytalanságra vonatkozó megjegyzése egyelőre vélelem. Mégiscsak ezt kell hogy feltételezzem, mert ez bizonyítva – mint említettem – nincs. Azt lehet kritizálni, amit itt többszöri alkalommal a vizsgáló albizottság egyes tagjai kritizáltak, akár a területek nagyságára, a nyertesek személyére vonatkozóan, ez mindenkinek lehet a saját véleménye, hogy ez így jó-e vagy nem. De mint említettem, szabálytalanságot állítani egyelőre merészség azok részéről, akik szabálytalanságot állítanak, mert maradjunk annyiban, hogy ez vélelem.

(Jelzésre.) Ángyán Józsefnek adok most szót.

További hozzászólások, reflexiók

DR. ÁNGYÁN JÓZSEF (Fidesz): Igen, valószínűleg elnök úrnak ebben olyan vonatkozásban igaza van, hogy tudniillik a szabálytalanságot mindaddig nem lehet bizonyítani, amíg titkosítva van a pályázatok bírálata. Tehát épp ezt akarja orvosolni ez a módosítás, hogy tudniillik akkor ítéltető meg, hogy szabálytalan-e valami vagy sem – hogy a jogi normáknak megfelel, az egy külön kérdés, az etikai normáknak megfelel-e –, akkor lehet megítélni, hogyha nyilvános. Tehát tulajdonképpen erről szól, ennek a korrekciójáról szól a javaslat.

Másrészt az érdekes olvasata a hatalmi ágak szétválasztásának, amit elnök úr volt szíves itt elmondani. Én úgy értelmezem, hogy a törvényhozó hatalmi ág a parlament, és a parlamentnek van ilyen értelemben kormánya. Nagyon furcsa lenne, hogyha a parlamentnek, a törvényhozó hatalmi ágnek semmiféle ráhatása nem lehetne arra, hogy a kormány, adott esetben a végrehajtó hatalmi ághoz tartozó kormány milyen rendeleteket hoz. Hát ez elég érdekes olvasata lenne annak a jogi konstrukciónak, ami egyébként Európában kialakult.

Úgyhogy a magam részéről azt gondolom, hogy ajánlás formájában legalábbis az Országgyűlés bizony tehet javaslatokat a saját kormányának, ha úgy látja ez az ellenőrző, törvényhozó hatalmi ág, hogy valami nem stimmel azokkal a rendeletekkel, amelyek az életünket szabályozzák. Hát ez a parlament alapfeladata. Nem kötelező érvényű, hanem egyszerűen ajánlásokat fogalmaz meg, hogy milyen értelemben kellene módosítani a szabályrendszert ahhoz, hogy ezek a fajta kételyek ne forduljanak elő. El lehet kerülni ezeket az áldatlan vitákat, hogyha nyilvános a dolog, és ez persze visszafogja például azoknak is a kezét, akik esetleg mégsem úgy gondolnák, hogy a szabályrendszer szerint kéne elbírálni a pályázatokat.

Tehát ilyen értelemben én a magam részéről változatlanul támogatom, hogy ezt a kérdést próbáljuk legalább ajánlás formájában a kormány asztalára tenni.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Igen, bármilyen furcsa, a hármas hatalmi ág elválasztása okánál fogva függetlenek ezek a hatalmi ágak egymástól jogi értelemben, és semmilyen ráhatása nem lehet a másíknak, bármilyen furcsa is, ez így van. Természetesen a parlamentáris logika és a

személyi összetételek miatt mégiscsak van kapcsolat egy parlament és a kormány között, például az, hogy ki biztosítja a többséget ennek a kormánynak. Van, de jogi értelemben mégiscsak független egymástól, és ráhatás nélküli, ez a jogelv alapján marad így.

Az, hogy a titkosított terület feltárására nincs lehetőség ezáltal, nem igaz, mert eljárás esetén természetesen az illetékes hatóságnak jogosultsága van ezen, a közvélemény számára nem nyilvános adatokba való betekintésre. Tehát ez így önmagában nem igaz.

(Jelzésre.) Szabó Rebeka!

SZABÓ REBEKA (LMP): Köszönöm a szót. Hát muszáj vagyok én is Ángyán Józsefhez hasonlóan csak erre az enyhe logikai bukfencre szerettem volna felhívni elnök úr figyelmét, ami elnök úr érvelésében volt. Mert hiába, hogy a hatóságok hozzáférnek ezeknek a pályázatoknak a tartalmához, mi képviselők, amit folyamatosan a szemünkre hánynak, hogy tárjunk fel konkrét szabálytalanságokat, ezt addig nem tudjuk megtenni, amíg ez a titkosítás érvényben van, mert nem beszélhetünk azokról, amiket adott esetben fel is derítünk, és nem tudunk adott esetben független szakértői véleményt kérni.

Úgyhogy azt hiszem, ez az egész helyzet nagyon faramuci, és nem lesz addig megoldása, amíg ez a teljesen érthetetlen titoktartás nem szűnik meg, úgyhogy ezért továbbra is azt gondolom, hogy fontos lenne ezt a határozati javaslatot támogatni.

ELNÖK: Rendben. További észrevétel van-e? *(Jelzésre.) Varga Géza, parancsoljon!*

VARGA GÉZA (Jobbik): Egyetlen kérdésem volna elnök úrhoz, hogy megnevezné azt a konkrét jogszabályi helyet, amelyik ezt a hármas hatalmi ág elválasztását érinti, és ide relevánsá teszi.

ELNÖK: Montesquieu-t tessék tanulmányozni. Nem bizottsági elnöki feladat ennek a megválaszolása. *(Varga Géza: Vagyis ez egy vélelem, tehát nem egy...)* Javasoltam egy irodalmi szerzőt, abban tessék elmélyülni. *(Varga Géza: Tehát ez nem ütközik egy adott jogszabályba, hanem ez az elnök úr vélelme.)* Ez a válaszom, Montesquieu.

Van-e további kérdés, észrevétel? *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nincs, szavazunk a határozati javaslatról.

Döntés tárgysorozatba-vételről

Kérdezem azt, hogy ki támogatja az említett határozati javaslat tárgysorozatba-vételét. Aki igen, kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 5 igen szavazat. Ez kisebbség, tehát a bizottságunk nem támogatja a tárgysorozatba-vételét ennek a határozati javaslatnak.

A napirendi pontot lezárom, köszönöm szépen az érintetteknek a jelenlétet.

Egyebek

Az egyebekre térünk rá. Ha jól emlékszem, az előzetes terveink alapján pünkösdi utáni kedden 11 órára tervezünk egy következő bizottsági ülést, ha addig más kényszerű okok miatt nem kell üléseznünk, ugyanis várhatóan a Györfly Balázs által kezdeményezett törvény általános vitája megkezdődik, és annak a módosító javaslatai miatt biztosan üléseznünk kell, akkor viszont el fogjuk rendelni a bizottsági ülést.

Az egyebekben van-e még valakinek bejelentenivalója? *(Jelzésre.)* Igen, Magyar Zoltán, parancsoljon!

MAGYAR ZOLTÁN (Jobbik): Köszönöm a szót, elnök úr. Csak egy gyors kérdésem lenne elnök úrhoz, hogy van-e információja esetleg arról, hogy a külföldiek zálogjog alapítását megtiltó javaslatunk tárgysorozatba lett véve, és esetleg milyen tervei vannak ezzel

kapcsolatban a kormánynak. Mikor vitatkozhatunk róla a parlamentben is? Ha esetleg volna erről információja.

ELNÖK: Nekem nincs információm a kormány szándékáról, de megjegyzem, hogy úgy emlékeztem, hogy egy második alkalommal visszatérünk ide, a bizottság keretei közé az általános vitára való alkalmasság kérdésének a megvitatására. A Jobbik valamiért nem ezt a módszert választotta, hanem direktbe bevitte a parlament elé. Innentől kezdve nem látom okát annak, hogy a bizottságunk ezzel foglalkozzon, mivel a parlament sokkal nagyobb legitimációval egyelőre nem terjesztette általános vitára ezt a törvénytervezetet. Nem tudom, hogy miért döntött így a Jobbik, itt akkor a beszélgetésnél nem ezt az utat javasoltuk. Természetesen a kormány álláspontjáról nekem nincs közvetlen információm.

Ha az egyebekben nincs más kérdés, akkor ezt is lezárom, és a napirendi pontok lezárásával az ülést berekesztem.

(Az ülés befejezésének időpontja: 12 óra 28 perc)

Font Sándor
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Szoltsányi V. Katalin